Valiokunnan lausunto UaVL 5/2026 vp─ K 3/2026 vp

Ulkoasiainvaliokunta

Hallituksen vuosikertomus 2025

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2025 (K 3/2026 vp): Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 30.9.2026.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- valtiosihteeri Tuomas Tapio, ulkoministeriö

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Vuosikertomusmenettely on perustuslain 46 §:n mukainen velvoite, jotta eduskunta saisi tietoa hallituksen toiminnasta, valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta sekä toimenpiteistä, joihin hallitus on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt.

Ulkoasiainvaliokunta on käsitellyt toimialaansa kuuluvia ja sen omasta ehdotuksesta hyväksyttyjä hallituksen vuosikertomuksessa 2025 selostettuja eduskunnan lausumia ja toteaa sen pohjalta seuraavaa:

Säilytettävät lausumat

Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittinen selonteko VNS 10/2021 vp-EK 26/2022 vp

Eduskunta hyväksyi 8.6.2022 seuraavan ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaisen kannanoton:

> Eduskunnalla ei ole huomautettavaa selonteon johdosta, mutta eduskunta edellyttää valtioneuvoston ottavan uutta ihmisoikeuspoliittista selontekoa laatiessaan huomioon tässä mietinnössä esitetyt havainnot.

Valmis
5.0

Valiokunnan lausunto UaVL 5/2026 vp

Valiokunta toteaa, että lausuma on edelleen tarpeellinen ja se tulee säilyttää vuosikertomuksessa, jotta valtioneuvosto vuonna 2027 käynnistyvällä uudella hallituskaudella huomioi ihmisoikeuspoliittiseen selontekomietintöön liittyvät huomiot.

Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko VNS 3/2024 vp-EK 33/2024 vp

Eduskunta hyväksyi 9.12.2024 seuraavan ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaisen kannanoton:

> Eduskunta edellyttää, että kaikki eduskuntapuolueet kattava parlamentaarinen seuranta järjestetään myös tulevien turvallisuutta koskevien selontekojen valmistelun yhteydessä. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto informoi eduskuntaa ajantasaisesti Nato-jäsenyyteen liittyvistä keskeisistä politiikkalinjauksista ja ratkaisuista myös selontekojen välisenä aikana.

Valiokunta toteaa, että lausuma on edelleen tarpeellinen ja se tulee säilyttää vuosikertomuksessa siihen asti, kunnes selontekojen valmisteluprosessi on asianmukaisesti käynnistynyt ensi vaalikaudella.

Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko VNS 4/2024 - EK 10/2025 vp

Eduskunta hyväksyi 12.3.2025 seuraavan ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaisen kannanoton:

> Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto kehityspolitiikkaa ja kehitysyhteistyötä toimeenpannessaan ottaa huomioon tässä mietinnössä esitetyt havainnot ja antaa asiassa selvityksen ulkoasiainvaliokunnalle ennen kuluvan vaalikauden päättymistä.

Valiokunta toteaa, että lausuma on edelleen tarpeellinen ja se tulee säilyttää vuosikertomuksessa siihen asti, kunnes selvitys on valiokunnalle toimitettu.

Jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen irtisanominen HE 56/2025 vp - EV 84/2025 vp

Eduskunta hyväksyi 19.6.2025 seuraavan ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaisen kannanoton:

> Eduskunta edellyttää, että irtisanoessaan Ottawan sopimuksen Suomi jatkaa vahvaa tukeaan humanitaariselle miinatoiminnalle.

Valiokunta toteaa, että lausuma on edelleen tarpeellinen ja se tulee säilyttää vuosikertomuksessa, jotta valtioneuvosto vuonna 2027 käynnistyvällä uudella hallituskaudella huomioi humanitaarisen miinatoiminnan jatkamisen tärkeyden.

Valiokunnan lausunto UaVL 5/2026 vp

Poistettavat lausumat

Ei poistettavia lausumia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Ulkoasiainvaliokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 25.9.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Antti Kaikkonen kesk
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Tytti Tuppurainen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tiina Larvala